

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvezter, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tisto določilo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vposiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rekopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafliovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo telefon št. 34.

„Tega pa ne!“

(In logaškega okraja.)

Nismo ga še doživel takega presenečenja, kot tisti dan, ko smo izvedeli, da so klerikalci postavili kot kandidata za volilni okraj Logatec-Idrja - Vrhniška - Cerknica - starega Gostinčarja. Kar ostromeli smo in zastala nam je sapa. Vedeli smo sicer, da so klerikalci v veliki zadregi za sposobne ljudi, saj še celo za deželnini zbor ne morejo takih dobiti ter si pomagajo, kakor je pač mogoče, toda, da se bodo upali, ponuditi nam za poslanca celo starega Gostinčarja, tega bi niti v sanjah ne bili verjeli.

Plagomata je izginila prvo res velikansko presenečenje in naredilo je mesto ogorčenju. „Tega pa ne!“ se čuje glede Gostinčarja povsod. „Tega pa ne!“ pravijo vsi razumni možje, „tega pa ne!“ se čuje celo iz klerikalnih kmetskih ust.

Gostinčar — naj bi bil naš poslanec! To je že prebedasto. Ta kandidatura je naravnost razjaljenje za vse volilce tega okraja in kdor ima kaj časti v sebi, se ji mora upreti z vso silo. Koristi in potrebe našega volilnega okraja so le preveč resne, da bi se smeli klerikalci iz nas volilcev norca delati na ta način, da nam določijo kot kandidata kakega Gostinčarja.

Kandidatura Gostinčarjeva je jasen dokaz, kako klerikalci prezirajo in zaničujejo volilce sploh in celo pristaše svoje lastne stranke. Svoj čas so klerikalci vslili Notranjem gospoda Zelena iz Senožeč za poslanca Šusteršič je bil takrat vprašan, kako je mogla njegova stranka postaviti Zelena za kandidata in rekel je, zasmehujé Notranje: Nalašč smo ga postavili, da pokažemo, da celo s kakim Zelenom lahko zmagamo. Čez šest let so Zelena vrgli med staro šaro in vrinili Notranjem za poslanca Drobniča, ki je iste vrste mož kakor Zelen. Sedaj pa hočejo še sami sebe prekosi in po Zelenu in Drobniču nam vsliti kot državnega poslanca — Gostinčarja.

Sram bi nas moral biti pred vsem svetom, če bi bil Gostinčar res

izvoljen. Zgoditi se more to le po naši lastni krivdi, le če bomo malomarni in nedelavni, drugače nikakor ne. Vrhniški okraj, ki so ga obesili k našemu okrajnemu glavarstvu, je še najslabši, v logaškem, v cerknškem in v idrijskem okraju pa je mogoče doseči lepih uspehov. Samo če stori vsakdo svojo dolžnost in če tudi somišljeniki v vrhniškem okraju tako store — pada Gostinčar, da bo kar veselje.

Seveda mora biti konec tisti mladčnosti in malobrižnosti, ki je po glaviti vzrok, da od 1. 1895. naprej imajo klerikalci v rokah notranjsko državnozborsko zastopstvo. Izkusili smo zadosti bridko, kaj to pomeni, če zastopa kakokor tako nedelaven, nesposoben in neugleden mož, kakor je dr. Nace Zitnik. A zdaj bi — če se smemo tako izraziti — prišli s konja na psa, če bi postal naš zastopnik v državnem zboru — Gostinčar.

„Tega pa ne!“ Ta klic gre z ozirom na Gostinčarjevo kandidaturo od vasi do vasi. Treba je le dobre volje, treba je le vztrajnega dela in energične in dosledne agitacije in 14. maj prinese Gostinčarju zasluzeni poraz. Če bi Gostinčar vsled naše brezbrinosti in nedelavnosti prodrl, nas bo svet zasmehoval.

Punt v Savinski dolini.

Po vseh krajih Savinske doline so nabiti velikanski lepaki s sledoč vsebino:

Neodvisni kmetje! Vsi na naš veliki kmetski volilni shod v Žalec prihodnjo nedeljo, dne 17. marca t. l. V nedeljo, dne 3. marca 1907, je sklicalno katoliško politično društvo za vranski okraj javen shod, na katerem bi se naj bilo odločilo glede izvolitve novega državnega poslanca za naš okraj. Protiv volji večine na vzočih kmetov se je hotelo skleniti, da nam postavijo zaupniki kmetske zveze v Celju kandidata, pri čemur je bilo spoznati, da kandidat ne bo kmet iz naše srede. Protiv takemu vsljevanju se je ogroženo protesti-

ralo in se je shod brezplodno razšel. Naše kmetsko stališče pa je: **Kandidata si ne damo vsliti od nikogar;** on mora biti kmet-hmeljar, katerega mi vsi poznamo in ki si ga bomo mi vsi izbrali. Seveda pa mora biti mož katoliškega prepričanja. Naša kmetska misel mora na dan! Zato sklicemo mi kmetje obhok okrajev skupni velikanski volilni shod, na katerem si bodo določili kandidata.

Takšen v resnici naš volilni shod sklicujemo na nedeljo, 17. marca t. l., ob 3. uri popoldne v dvočano gospoda Franca Hodnika v Žalcu. Somišljeniki, agitirajte za naš shod, da bo svet videl, da je tudi v naš kmetih moč! Biti naš mora kot listja in trave. Zato le v kup na shod v Žalec! Dnevnired: Kdo bodi naš kmetski poslanec? Jernej Radišek, posestnik, Franc Hanžič, posestnik, Gustav baron Wittenbach, Karel Kumer, posestnik, Valentin Južna, župan, Ivan Apat, posestnik, Anton Rančigaj, pos., Matija Drobež, pos., Karel Florjan, posestnik, Jožef Debelač, posestnik, vsi v Sv. Juriju ob Taboru. Anton Zakenšek, posestnik v Mariji Reki. J. Brinovec, posestnik, Jakob Mešič, posestnik, Franc Schauer, graščak, Karel Schwentner, župan, vsi na Vranskem. Anton Cizej, posestnik, F. Cencen, župan, Franc Turnšek, posestnik, vsi v Prekopi. Franc Čukala, župan, A. Virant, posestnik, oba na Gomilskem. Vincenc Brišnik, župan, Franc Plavec, posestnik, Jožef Rančigaj, posestnik, Anton Kočevar, posestnik, Janez Cizej, posestnik, Anton Plaskan, posestnik, Ivan Krefl, posestnik, vsi v Braslovčah. Josip Širca, župan, Franc Hodnik, veleposestnik, Franc Roblek, veleposestnik, I. Žigan, veleposestnik, Fr. Virant, veleposestnik, Karel Janič, veleposestnik, Vinko Vabič, veleposestnik, Franc Nidorfer, veleposestnik, vsi v Žalcu. Franc Malgaj, posestnik, Andrej Antloga, župan, oba v Go-

tovljah, Anton Farčnik, Franc Urek, posestnik, oba na Polzeli. Valentin Naprudnik, posestnik, Jakob Janežič, posestnik, oba v Grižah, Norbert Zanier, veleposestnik v Šent Pavlu v Sav. dol. Anton Cvenkl, trgovec, Vinko Ušen, posestnik, oba v St. Petru ob Savini. Martin Ocvirk, posestnik, I. Štefančič, posestnik, F. Turnšek, posestnik, Franc Lešer, posestnik, vsi v Pirešci. Martin Razboršek, posestnik v Arji vasi, Fr. E. Friedrich, veleposestnik v Petrovčah. Janez Planinšek, posestnik, J. Kuder, posestnik, oba v Levcu. Josip Lipuš, župan v Višnji vasi. Josip Jošt, župan v Škofji vasi. J. Samec, posestnik v Novi cerkvi. Anton Mahne, posestnik, Jožef Kranje, posestnik, oba v Trnovljah. Anton Fazarinč, veleposestnik v celjski okolici. J. Bizjak, posestnik v Pečovju. Martin Stojan, posestnik na Teharih. Miloš Jarnovič, posestnik in trgovec v Dramljah. Blaž Urleb, župan, Boštjan Guzej, kmet, Jernej Sebič, kmet, Mihael Kukovič, kmet, Jakob Mastnak, veleposestnik, Ivan Soler, kmet, Jakob Ojstrež, kmet, Janez Čater, kmet, Anton Bergles, kmet, Franc Seničar, kmet, Jernej Terebovec, kmet, Ant. Zvižaj, kmet, Ivan Goleš, kmet, Miha Čater, kmet, Jož Podgoršek, veleposestnik, vsi pri Št. Jurju ob juž. ž.

Kmetje Savinske doline so se, kakov je videti, vzdignili zoper Korošca in njegove duhovnike ter zoper lažikmetsko zvezo. Na oklicu je podpisano celo sam podpredsednik te kmetske zveze, kar pač kaže, da ta zveza ni kmetska, marveč duhovska.

Deželni zbori.

Gradec, 14. marca. Poslanec dr. Schacherl je utemeljeval svoj predlog, naj se odpravi, oziroma spremeni zakon o poselskem redu. Govornik je dokazoval, da so kmetski posli popoloma brezpravni in izročeni svojim gospodarjem na milost in nemilost. Kmetski poslanci so hrupno ugovarjali, a ker je govornik čimdalje bolj

napadal kmete in kmetske župane, so začeli zapuščati dvorano, tako da sta za predlog glosovala le socialno demokratična poslana. — Poslanec dr. Ploj je interpeliral deželnega glavarja zaradi spremembe občinskega reda in občinskega volilnega reda, ker so se baje v tej stvari pojavit zadnje čase težave, da ni mogel priti referat o tem na vrsto. Temu se govornikova stranka zelo čudi, ker se gre zgolj za naravne in praktične dolčbe, proti čemur tudi vlada ne more ničesar imeti. — Posl. baron Fraydeneg je odgovarjal kot načelnik občinskega odseka, da odsek točno deluje ter bo kmalu o stvari poročal zbornici. — Posl. dr. Hrašovec je predlagal regulacijo potoka Hudinja pri Celju. — Posl. Roš je interpeliral deželni odbor, zakaj je nameščen na mečanski šoli v Celju za slovenščino ljudškolski učitelj z omadeževano preteklostjo.

Gorica, 14. marca. V včerajšnji seji se je dovolilo za popravo bazilike v Ogleju 4000 K. Na dnevnem redu je bilo tudi prošnja ljudškolskih učiteljev za znižanje službenih let in za začaščitev stanarine v pokojnino. Poročalec Falconer je dokazoval iz statistike, da se skoraj vse prošnje za pokojnino vlagajo med 10. in 30. letom službovanja, in da so izmed 459 učiteljev samo trije, ki uživajo pokojnino 40letnega službovanja. Ker je država znižala svojim učiteljem službeno dobo na 35 let ter je tudi več delž ž takoj storilo, naj ukrne tako tudi goriški deželni zbor, obenem pa se naj tudi stanarina šteje v pokojnino. Predloga se je vrnila deželnemu odboru v preudarek in potrdilo v prihodnjem zasedanju.

V današnji popoldanski seji je bil sprejet zakonski načrt o delni spremembah deželnega volilnega reda. Uvede se peta kurija s šest poslanci, a razmerje med narodnostima se pri tem ne spremeni. Direktne volitve se uvedejo tudi za kmetske občine. Reforma je bila sprejeta v prvem in drugem branju.

Brno, 14. marca. Posl. dr. Fischer je predlagal ustanovitev čeških

LISTEK.

Na ledu.

(Konec.)

Ko je seveda Volc, stojec pred njo, kakor sam sveti Alojzij Gonzaga vse svečano oblubil, je prejel svete kronice in se je še zgovoril, da bode danes v šoli gotovo precej dolgo. Potem pa je poln nebeske radosti in blagoslova svetnice-gospodinje odhitel po živahnih ulicah tja proti tivoljskemu drsalisču.

Prišedši na drsalisče, je kmalu zagledal svetlo, višnjevo obleko gospodjev. Videjo se je, da gospa še ni kos temu športu: oprezeno, z vso pozornostjo je premikala ljubke nogice, se zdajpazdaj plaho ozrla in jadrala zopet počasi dalje.

Volc, ves navdušen svete, velike ljubezni ni dolgo premisljeval, naj se ji li približa ali ne, v njegovem srcu ni bilo nikakrega dijaškega trepeta — z mirno gesto in sladkoubrano frazo

se mu je tudi posrečilo, da je postal spremjevalec bujne, lepe gospe.

Krepko je držal nje tolsto ročico in ako se je dotaknil njenega telesa, mu je kar zažarelo po žilah — težka, edina želja mu je bila — mrak...

Slednjič se je vendar zmračilo in so potonili tivolski gozdidi težko, trudno, neprodiro noč. Utrujena gospa je zažalela po odhodu in Vole — možato se ji je ponudil za spremjevalca. Gospa je sicer pogledala z nekako kritičnim, Volcu nerazumljivim pogledom, se malce nasmehuila, a mu vendar dovolila, da jo spremi.

Toda gospod Volc, mene pričakuje še neka družba v Švicariji, menda tudi moj soprog, spremite me torej samo do restavracije."

"Prosim, milostljiva, prosim!" a Švicarija se je zazdela Volcu v tem momentu najmanj desetkrat preblizo. O, kako neizmerno — angelsko presrečen bi bil, ko bi mu dejala: — "spremljajte me po večni poti okoli Rožnika v Koseze." A, kaj je hotel!

O tako krasna prilika, kakor nočoj, se mi še pač ni ponudila — nič, objamem jo v parku, saj bude temno — je pomisliš. Volc in stopal tiho poleg nje.

"Kaj pa ste tako nenadoma utihnil?" ga je vprašala z nežnim glasom.

"Ali ne vem — tako mi je nekako težko. Sam ne vem, kaj mi je — menda — ljubim!"

"Ha, ha, za ljubozen ste vendar še premladi — počakajte!" — A med tem sta že dospela do visokih, temnih smrek.

"Gospa, jaz vas ljubim — divje!" se je hropeče izvilo iz njegovih prsi in v hipu jo je krepko privil v svoj objem in jo hotel poljubiti, a ona je zavilila kakor ranjena hijena, da se je zazdela prestrašenemu Volcu — kakor da je zatalilo tam za Rožnikom petnajst divjih levov in odhitel je, kolikor so ga nesle pete..."

Pri gospe je stal že neki častnik in je ves sbegan povpraševal, kaj se je dogodilo.

"Ah, nič — one dolge sence sem

se prestrašila," in podala mu je desnicu.

"O ti uboga, moja, zlata piška! Čakal sem te po naročilu že v Švicariji, a pravkar sem bil namenjen na led, aki si morda že tam. — O, jaz te tako ljubim, dragica moja — nočoj sva sama, saj soprog je odpotoval po opravkih, kaj ne?"

"Da, ljubček!" in dvoje ženih, drhtečih ustnic je poknilo v sladko pregrejenem poljubu...

"Tristo hudičev! premlad mi pravi!" se je togotil Volc globoko užaljen, korakajoč za Ljubljanco tja gori proti Dachsovi krčmi.

"No, spekel sem se, a nič ne de! Denarci dragi, za kamor ste bili pravljenci, tja ne boste odromali. Saj je pijača tudi lepa reč in goldinar to tudi ni tako veliko — se že izplača, ga zapita.

In temna senca je hušnila po oski Florianski ulici in izginila v hiši, ki nosi slavno ime soproga jenikave krčmarice e.

Josip Promk.

Strahovalci dveh krov.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XXXVII.

U svemu si lipa, največ u očima, Ke smetaju mene, tužnoga mladiča, Osobito onda, kad se srte skupa. Gledaju me še njima, ah ka velia muka: A to da su lipe, kako jagodice, Med celo postavne, para dvi zvezdice. Obarvice tvoje, na tanko speljane, Bi reč du zlatnim perom napinangle.

Hrvatsko narodna.

Turki so bili vso pokrajno daleč okrog Nikozije popolnoma opustošili. Razdejane so bile vse hiše, raztepena vsa polja, uničeni vsi vinogradi. Ljudstvo je bilo pred Turki zbežalo v gore ali uteklo na drugi konec otoka. Uresničen je bil pregovor, da še trava več ne raste, kamor je stolpilo

mečanskih šol na severnem Moravskem. Potem se je začelo razpravljati o volilni dolžnosti, ki jo napredni Čehi in socialni demokratje pobijajo.

Lvov, 14. marca. Naučni odsek gališkega deželnega zbornika je razpravljal o predlogu posl. dr. Olesnickega za ustanovitev samostojnega maloruskega vseučilišča, do tedaj pa se naj popolnijo maloruske stolice na lvovskem vseučilišču. Odsek se je izrekel proti maloruskemu vseučilišču, a maloruske stolice na lvovškem vseučilišču se bodo brez dvomno razširjale, ako bo zanje primernih maloruskih moči.

Nagodbena pogajanja.

Budimpešta, 14. marca. Danes se je vršil ministrski svet, ki se je bavil z nagodbo in z dalmatinskim železniškim vprašanjem.

V neodvisni stranki je nastalo veliko vznemirjenje, ker se je izvedelo iz ministrskega sveta, da se pogaja vlada na podlagi dolgotrajne nagodbe. Poslanci so zahtevali, naj minister Kossuth zapusti ministrski svet ter poroča o dosedanjih pogajanjih svoji stranki. Kossuth je odgovoril, da je znan pristaš samostojne carine, in da še misliti ni, da bi ostala Ogrska preko leta 1917. v sedanjem carinskem razmerju z Avstrijo.

Ogrski poslanci, kdo prišli z deželev Budimpešto, pravijo da je po celi deželi živahno gibanje proti dolgotrajni nagodbi, in je velika nevarnost za neodvisno stranko, ako bi se taka nagoda sklenila. V mnogih okrajih so sklicani ljudski shodi, ki bodo zahtevali samostojno carinstvo, 10letno nagodbo in samostojno ogrsko banko.

Dunaj, 14. marca. Dvorni svetnik dr. Gessmann je govoril na velikem shodu o nagodbi z Ogrsko ter rekel, da je malo upanja, da bi se sklenila. Gospodarska ločitev mora imeti za neizogibno posledico državno ločitev, ker je personalna unija nemogoča.

Carinski konflikt med Srbijo in Avstro-Ogrsko povrnat?

Belgrad, 14. marca. Trgovski krogi so naročili nekaterim poslancem, naj interpelirajo ministrskega predsednika radi carinskega konflikta z Avstro-Ogrsko. Pašić jim je baje nato zagotovil, da nastopajo do konca meseca maja popolnoma urejene razmere med obema državama. Vsled te izjave je mnogo srbskih trgovcev že poslalo avstrijskim in ogrskim tovarnarjem naročbe za mesec junij.

Šolski štrajk Poljakov na Nemškem.

Berlin, 14. marca. V pruskem deželnem zboru je v proračunski debati prišel poljski šolski štrajk na razgovor. Posl. Stychel (Poljak) je izjavil: Šolski štrajk ni nastal iz frivil-

nih nagibov, temuč je potrebna obramba proti vladnemu nasilstvu. Ne Ogrskem je vkljub madžarskemu uradnemu jesiku s naredbo načnega ministra dovoljen nemški verotuk na nemške otroke. Nemška molitv poljških otrok je profanacija, ker molitve ne rasumejo. Govornik je zaključil z zagotovilom, da bodo Poljaki v tem boju vstrajali.

Novi italijanski pravosodni minister.

Rim, 14. marca. Danes je nazzanil ministrski predsednik zbornici, da je kralj imenoval poslanca Emanuela Ornanda za pravosodnega ministra.

Izjemni zakoni za Ircs odpravljeni.

London, 14. marca. V nižji zbornici je predlagal nationalist Hogan, naj se odpravijo izjemni zakoni proti Ircom. Predlog je bil s 252 glasovi proti 83 glasom sprejet.

Preganjanje Židov na Ruskem.

Varšava, 14. maja. V Jelisavetgradu je nastal po pogrebu umorjenega člana "črne stotine" splošni pogrom Židov. Čete "črne stotine" hodijo po mestu ter rušijo in topajo židovske trgovine in streljajo Žide. Mnogo Židov je bilo ubitih. Policia je preganjanje zatrila, vendar so Židje še vedno zelo razburjeni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. marca.

Volilni shod narodnonapredne stranke v Ljubljani. Narodnonapredna stranka priredi v nedeljo, 17. t. m. ob desetih dopoldne v veliki dvorani "Mestnega doma" shod svojih volilcev, na katerem se bo postavil kandidat za ljubljansko mesto v državnem zboru in kandidat za prihodnje dopolnilne mestne občinske volitve. Somišljeniki narodnonapredne stranke se vladivo vabijo, da se tega shoda v čim največjem številu udeleže ter s tem po kažejo, da je bela naša Ljubljana še vedno krepka trdnjava napredne in svobodne misli. Nihče izmed naših somišljenikov naj ne izostane s tega shoda, pokažimo našim nasprotnikom, da stojimo krepko na braniku za svobodne ideje in da bomo zastavili vse svoje moči, da ostane stolno naše mesto Ljubljana kakor doslej zatočišče svobodne misli, zavetišče slovenstva in napredka!

"Slovenec" je v zadnjem času vzel na piko mestni magistrat ljubljanski in v strupenih svojih članikh izliva žolč nad mestno upravo in obč. svet. Napisal pa se je v svoji ponedeljkovi številki zaletel tudi v župana g. Ivana Hribarja. Nimamo namena zagovarjati ljubljanskega župana g. Iv. Hribarja, ker tega ne potrebuje. Vsakdo ve, in tudi do-

Dasi je Kržan poslušal Asuntino pripovedovanje z največjo pazljivostjo in z največjim zanimanjem, je vendar zdaj in zdaj kaj zgrešil, kajti vsak čas ga je prevzela lepota njegove spremljevalke. Kar nagledati se ni mogel Asuntinoga obraza, neprestando je občudoval njene velike oči in fine obri, mala sladka usta in druge lepote svoje izvoljenke in moral se je resno trudit, da je premagal svoje hrepenenje, objeti Asunto in se napiti njenih poljubov.

Zadaj pa je stopal čemernega obraza Tomo. Imel je nalogo, da pazi, če se pojavi kje kaka nevarnost. Izpolnjeval je sicer z vso vestnostjo to svojo dolžnost, in neprestano rogovil s svojima samokresoma okrog sebe, dasi ni bilo nikjer videti živega bitja, a godrnjal je vendar neprenehoma in se jezil. Staro njegovo nasprotje do vojvodinje Asunte se je bilo vzbudilo z vso močjo.

Zdaj že sam več ne vem, ali sem še mož in junak ali sem pestunja, se je togotil Tomo, stopajoč za svojim gospodarjem in za Asunto. Namente da bi turške glave sekal in turške denarce spravljaj v svojo torbico, pa moram čuvati nad dvema zaljubljencema. Tako se držita, kakov

tioni dopisun, da je pokrivoč blatič. Ni je neuromno delven in zaradi tega in njegovih vrh lastnosti in bresčevalnih zaslug spoštuje vsakdo. Predlagava mu, da ostane davkoplaščevalce s tem, da ima privatne razgovore med uradnimi urami. Kakor rečemo, ne bodo ga zagovarjali nepram "Slovenec", kajti list je sestavljen iz samih laži in pišejo vanj le ljudje, ki nimajo niti trojnice resnicoljuba v sebi, a hočemo le konstituirati, da bi župan Iv. Hribar ne more oškodovati davkoplaščevalcev s tem, da obravnava privatne zadeve med uradnimi urami za vsoto 150.000 K, če bi to delal par sto let zaporedoma, dočim jih je pa škof Bonaventura v tem piščem času, ko je klausal prošnjo za odpis davka. Pometajte najprej pred svojim program, kjer imate nakupičenega toliko smrdljivega blata, da tičete v njem učes.

— "Nižji in višji sloji". V torek so trigloditi v "Slovenec", v tem z žegni prepojenem popirju, zopet eno uganili. V Florijanskih ulicah ima mestna občina hišico (št. 18), ki je namenjena, da se podere in tjejak se sedida novo šentjakobsko župnišče (Štefetje, popadajte na — hrbet!). Hišica ni tako lepa, da bi hotel v njej stanovati n. pr. dr. Šusterič, ali škof, ali dr. Žitnik, ali kak drugi katoliški "višeslojevec". Vendar pa se najde dovolj strank, ki so veseli, da dobre stanovanje, ki jih stane na mesec 2 K, ali 2 K 40 v, oziroma 7 K. V tej hiši so se začeli pa, seveda v redakciji "Slovenec", stropi podirati in slap, kakor Niagara, lije na nesrečne, ki tam stanujejo. — Vsak Ljubljancan ve, da se je led na hišnih strehah letos tako pod opoko vjedel, da je celo po hišah, ki so zidane po vseh modernih predpisih, marsikje prodrla voda skozi nadstropja, ne zmeneč se, ali stanujejo spodaj Štefetovi "nižji" ali pa kaki drugi sloji. Čudno torej ni, če je med stotinami hiš tak pa neprilika zadela tudi hišo št. 18 v Florijanskih ulicah. Toda ta hiša je mestna! Torej so le nasproti trigloditov krivi, da je vlagla prodrla strop. Čudno, da Štefetje okrog "Slovenca" niso še nikoli videli garjam podobnih mokrih lis v dvorani prosvetljenega hotela "Uniona", da niso začeli samega ogorčenja čardaš plesati, ko se je letošnjo zimo par ur pred koncertom v "Unionovi" dvorani odtrgal izpod galerije težak obok in padel dol, tja, kjer je zvezč stala miza in kjer so zvezč sedeli ljudje. Pa ta obok je bil "katoliški", zato se ž njim ne da nič napraviti!

— Doslej so trigloditi že zagitali: "sloje", smrad, sneg, mokre stope, električno luč. Bomo videli, s čim bodo letos še "bravce-volivce" navduševali.

— **Udmazski kandidat za letosne občinske volitve** je baje, kakor nam je prišlo na uho zopet kovač France Vrhovec. Mož sam ne ve, kako bo nastopal. Govori

bi se nikdar več ne hotela izpustiti. No, ta bo lepa. Kaj boljšega bi si bil moj gospodar pač lahko izbral.

Vsa tako modrovanja pa je zaključil Tomo vedno z enim in istim refrenom.

— Zdaj sva ji z mojim gospodarjem že drugič rešila življenje, pa že drugič ni odrinila ta vojvodinja niti enega groša. To je pa prava gospoda. Dvakrat sem bil zaradi nje v smrtni nevarnosti, pa se mi je zahvalila z praznimi besedami. Ko bi jo bili le Turki odpeljali, prav privočili bi ji, tež skoporiti vojvodinji.

Po večurni hoji je Tomo napoled zagledal hišo, pred katero je bilo več ljudi. Kar kamen se mu je odvalil od srca in hitel je kolikor je mogel, da je dospel do hiše. Tam je izvedel, da leži le kako dobro uro oddaljeno med gorami prostoren gradič beneškega plemiča Mirabella in da je v tem gradiču več rodotin, ki so že pravočasno pobegnile iz Nikozije. Za dobro plačilo so ljudje kmalu prekrbeli voz in že predpoldnom so Kršan, Asunta in Tomo dospeli pred trdni, med skalami skriti in mogočno zavarovani gradič, kjer so bili sprejeti s toliko večjo prijasnostjo, ker so vse begunci Asunto dobro poznali.

vedno, da kot neodvisni kandidat, vendar boji se, da bi ne imel težkovest, ako postavi klerikalna stranka kandidata. Sicer kriči vedno, da je neutralnejši, vendar prepričani smo, da mu bodo skočilo srce v hlače, da bo vrgel puško v koruso in zvezč.

— **Volilni shod v Cerknici.**

Kandidat narodno-napredne stranke za idrijski volilni okraj gosp. Ivan Gruden priredi v nedeljo, dne 17. t. m. ob štirih popoldne v restavraciji g. Žumra v Cerknici volilni shod. Na shodu se bo g. kandidat predstavil volilcem in razvil svoj program. Kot drugi govornik nastopi gospod odvetnik dr. Karel Triller iz Ljubljane. Volilci iz okrajev Cerknica, Idrija, Logatec in Vrhunika, udeležite se tega shoda v čim večjem številu, saj je kandidat vaše gore list, posestnik iz vaše srede, ki kot vaš človek čuti z vami in ima krepko voljo, se z vso eneržijo vzeti za vaše koristi in posvetiti vse svoje moči blagru in interesom svojih volilcev, ako mu poverite težaven posel, da vas zastopa v parlamentu. Volilci! Vsiljuje se vam z gotove strani za poslanca mož, ki je po izjavi svojih lastnih somišljenikov docela nesposoben za odgovorni posel poslanca, mož, ki ne pozna vaših teženj in katerega tudi vi ne poznate. Vaš okraj je eden najbolj probujenih in zavednih na Slovenskem, v svoji sredi imate dovolj sposobnih mož, ki jim lahko z mirno vestjo poverite svoje zastopstvo v parlamentu, ali ni potem sramota, da se vam hoče vsiliti za poslanca neznan človek, ki je velika duševna ničla in kakor njegovih protektorji sami priznajo, absolutno nesposoben za poslanca! Vaša čast, volilci, zahtevo, da preprečite sramoto, da bi vaš zavedni, probujeni okraj zastopal v državnem zboru človek, ki bi bil v zasmeh vsemu parlamentu! Zato pridite vsi na shod v Cerknico, in povejte glasno, da takšnega človeka ne marate za svojega poslanca, marveč da hočete poslati za svojega zastopnika v parlament moža svojega zaupnika, ki biva v vaši sredi in pozna križe in težave kmetstva in delavskega stanu bolj kakor kdaj drugi — gospoda Ivana Grudna!

— **Narodna stranka za Štajersko** ima v nedeljo, dne 24. t. m. ob desetih dopoldne v Mariboru občini zbor svojih zaupnikov. Na tem shodu se bo sklepalo o tem, kako naj stranka postopa pri prihodnjih državnozborских volitvah.

— **Napredni kandidat v brežiško-sevnškem okraju.** Včeraj je imela "Narodna stranka za Štajersko" shod zaupnikov na Zidanem mostu. Shod je bil izredno mnogobrojno obiskan. Govoril je med drugimi tudi predsednik "Narodne stranke" dr. Kukovec. Shod je soglasno postavil za kandidata naprednih slovenskih kmetov in delavcev g. Ferda Roša, veleposestnika v Hrastniku in župana trboveljske občine. Klerikalni kandidat v tem okraju dr. Benkovič bo vsekakor imel napram Rošu zelo težavno stališče in je skoraj gotovo, da bo pri volitvah propadel. To pa privočimo dr. Benkoviču iz vsega srca!

— **Narodni radikal** dr. Benkovič. "Narodni List" piše: "Veliki narodni radikal" dr. Benkovič je v zadnji, t. j. 8. številki "Posavske Straže" dal natisniti inserat nemčurskega trgovca z lesom Ant. Faleschinija, brata brežiškega nemčurskega župana Gustava Faleschinija. Čudno je pri tem poleg drugega to, da Faleschini inserata ni naročil. "Posavska Straža" ga je z nagnanil, ki jih on razpošilja, prepisala in postavila v list. Pa zakaj? Ker je novi trgovec z lesom, gospod Miha Balon, prijatelj narodne stranke in mu hodoče "radikalna" "Posavska Straža" s tem škodovati! — Tak je narodni radikalism dr. Benkovič! Sicer se pa ni čuditi, takšnega "narodnega radikalizma" se je pač naučil takrat, ko je bil koncipijent pri "največjem življenju Slovenec", dr. Šusteriču, ki je tako zelo naroden, da še ni svoj

ziv dan žrtvoval miti vinjarja v slovenske narodne namene in ki ni niti član "Slovenske Matice"!

— **Mariborski škofski ordinarijat** razpoljuje slovenskim šupnim uradom v svoji škofiji nemške blanke. Lavantska škofija je slovenska, škof je, — vsaj pravijo, da je — Slovence, vendar ordinarijat z imenovanjem posiljanjem ukasuje podrejenim duhovnikom nemško uradovanje. Zdaj so na vrsti blanke. Ko se ti udomačijo, pridejo na vrsto nemške matrike!

— **Zahteve štajerskega učiteljstva.** Načelnik finančnega in načnega odseka v Štajerskem deželnem zboru grof Stürgkh je oblabil včeraj deputaciji učiteljstva, da bo deželni zbor po mogočnosti ustregal njihovim zahtevam. Pred vsem se zviša začetna plača od 1000 na 1200 kron, nadalje se več šol pomakne v višji plačilni razred.

— **Plače Štajerskim deželnim uradnikom in učiteljem deželnih srednjih šol** se zvišajo s 1. aprilom t. l. tako, kakor so se zvišale državni uradnikom in učiteljem. V ta namen izda dežela letos 46 089 K.

— **K blamaži helovskih profesorjev** v Celovcu se nam še poroča: Vsa javnost še živi pod vtiskom zadnjega procesa, v katerem se je odlikoval predsednik Nadamenzki s spremnostjo, dr. Uranič pa s temperamento in ki je pojasnil škandalozne razmere na celovški realki. Človeku se lasje ježijo, ko bere vse podrobnosti o početju nekaterih profesorjev, ki so po pismeni maturi v svojem "Bierschweflu" vpričo dijakov svinjari in ter smešili z naravnost nečutveno breztkostenjstvo svoje lastne kolege in — sebe. Dr. Uranič je v svojem izbornim pledrojerju z bengalično lujo osvetlil guile razmere na srednjih šolah sploh, posebno pa še celovške Hajlovce s svojimi profesorji, za katere so se tako "vlekle" in blamirale — "Fr. Stimmen". Še vsem je v spominu ona divja gonja, ki so jo vpričorili lani zoper slovenskega suplenta pred celim svetom razkrinkan profesorski bratci realski in pribijemoj nazaj, da so se tedaj ti isti pseudopedagogje v svojem glasilu "Freie Stimmen" hvalili z besedami: "Keine Anstalt Kärntens hat einen so deutschen Lehrkörper, wie die Realschule." Mi pa pristavljamo: "Auch keinen so niedrigen!" Vso svojo nizkost so pokazali v tej znani gonji, a to, kar so počenjali z ubogim dijakom Pogačnikom in njegovim junaškim bratom, presegajo vse meje. Pokazali so se kot tip tistega dela srednješolskih profesorjev, ki se zdijo samim sebi kot nekaki polbogovi, katerim se upa približati uavadeni zemljai v podobi skrbnega očeta ali brata dijakovega le s svetim strahom in trepetanjem. Ti polbogovi so razkrinkani in z njimi njihoji zavezniki — tista nemškonacionalna klika celovška, kateri vedno bolj zmanjkuje tal in od katere izhaja vsa gonja zoper vse, kar je slovensko; ljudstvo se obrača tudi v Celovcu vedno bolj od nje ter jame gledati tudi v Slovenec enakovrednega člana koroške družbe. V tem oziru se je že

"čevem" uredništvu. No, katoliškim bokom se lahko natverijo še vse drugačni medvedi.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Nocoj se uprisci prvič v sezoni Gounodove opero "Faust" kot četni večer basista g. Beteta Naslovno vlogo poje g. pl. Rezunov, Margareto ga. Skalova, Mefista g. Beteto, Valentina gospod Oukednik, Marta gca. Reissava, Siebla gca. Prochazkova, Branderja g. Bukšek. — V nedeljo sta dve predstavi.

"Akademija". Piše se nam: V nedeljo zvečer bo predaval v Mestnem domu dr. Iso Kršnjavi, profesor zgodovine umetnosti in kulture na zagrebškem vseučilišču, od 1891—1896 hrvatski minister (oddelelni predstojnik) za bogoslužje in nauk. Govoril bo o kulturnem delovanju franciškanov v slovenskih in hrvatskih deželah. Kršnjavi je znan vsakomur, kdor se briga za umetnost in kulturno zgodovino, znan pa tudi političarju; saj je Kršnjavijev odločni nenadni nastop za starčeviščanstvo zbulil pozornost daleč na okrog. Nas zanimajo Kršnjavi kot odličnjak na polju umetnosti. Kršnjavi je osebност, jaka individualiteta, ki daje impulze. V "Kolu hrvatskih umjetnikov," ki ga je letos izdala "Matica Hrvatska," je napisal uvod; iz njega spoznaš obzorje in umetniško individualnost Kršnjavijeva. "Še noben Neone ni napisal dobre estetike, ki bi zbrala v dobro pregledno celino vse rezultate novih teženj na tem polju;" prednost daje Kršnjavi italijanskim in francoskim estetičarjem. "Ne vem, ali še pride do tega, da napišem estetiko; ali ko bi mi to še bilo mogoče, raziskoval bi brez ozira na vse, kar je pisano — kakor Mantegazza — svoja estetska čuvstva, pa bi jih skušal prikazati sistematično." Že v deških letih se je živo zanimal za umetnost cerkveno (na pr. baš za franciškansko cerkev v Našicah) in za umetni obrt (za lončarstvo!). Na Dunaju se je vrgel na proučevanje umetnosti kakor "gladan vuk na plen." In ta "glad" ga je gnal dalje v Monako in v Italijo, v Benetke in v Rim, kjer je otvoril (1873) svoj atelier ter v družbi s Strossmayerjem, ki je takrat tudi živel v Rimu, pripravljal nastanek hrvatske umetnosti; po Strossmayerjevem prizadevanju se je ustvarila zanj na vseučilišču stolica zgodovine umetnosti in kulture. Skrb za umetnost ga je približala Khuenu, tako da je postal pozneje 1891. sekcijski šef za nauk in bogoslužje; kot tak je dvignil umetniško delovanje in sme se reči, da je zgodovina hrvatske umetnosti najtejnje spojena z njegovim imenom Iso Kršnjavi, rojen v Našicah v Slavoniji 1845, je napisal celo vrsto študij; za poznavanje njega samega in novejše hrvatske umetnosti utegne biti najznačilnejši "Pogled na razvoj hrvatske umetnosti v moje doba" v lanskem "Kolu." Poudariti je, da pozna Kršnjavi kakor nemško tako tudi romansko, posebe italijansko kulturo ter je temeljito poznavalec Danteja in njegove "Božanske komedije." Kulturno zanimanje ga je privelo celo na Norveško, da tam prouči ustroj ljudsko-naobraževalnega dela.

Redni občni zbor "Gremija trgovcev v Ljubljani" se je vršil včeraj popoldne v mali dvorani "Mestnega doma." Zborovanje je otvoril načelnik g. Knez, ki je pozdravil navzoče, posebno obrtnega inštruktorja g. dr. Blodiga ter predstavil oblastvenega zastopnika magistratnega svetnika g. Šeška. Pri spominu na umrlega člena Lazorja in Ivana Seuniga so se zborovalci v znak sožalja vzdignili s sedežev. Zapisnik zadnjega občnega zboru se je prečital in odobril. Porodilo o delovanju gremija preteklo leto je podal tajnik, magistratni asistent g. Svetlin. V začetku leta bilo 148 članov, koncem pa 142. Pomočni zbor gremija je štel 31. dec. 1906 472 članov (332 moških in 140 ženskih). Hlapcev in drugih uslužbenec je bilo konci leta 178 (156 + 22). Gremiju je pripadalo 130 učencev in praktikantov. Odbor je imel 8 sej. Došlo mu je 420 dopisov. Bil je en občni zbor. Nato je poudarjal poročalec, da nekateri člani gremija ne vpoštevajo določil obrtnega reda in zadružnih pravil glede učencev, ki jih ne pošiljajo redno v šolo. To je grjati, ker učenci morajo dobiti potrebnou izobrazbo, v kar so prisiljeni in zavezani po obrtnem redu in gremjalnih pravilih. Obrtne nadaljevalne šole, ustanovljene za učence, ne zastonijo zahtevam trgovskega stanu, zato si je gremij ustanovil sam svojo šolo, katero vzdržuje z ogromnimi stroški, da se trgovski učenci za svoj prihodnji poklic primerno izobrazijo. Ker gre gremij svojim članom kolikor mogoče na roko, sme pričakovati od njih, da tudi oni store svojo dolžnost glede učencev, ker bi moral sicer upotrebiti stroge predpise obrtnega reda in zadružnih pravil. Vsak učenec, ki je zadostil pogojem oz. predpisani

učni dobi, mora dobiti učno spričevalo; oni učenec, ki je dovršil gremjalno trgovsko šolo z dobrim uspehom, mora učno pismo. Letos so se prijavili gremiju le 4 učenci, ki so dobili učno pismo. Ker se v novem obrtnem redu, ki stopi v veljavno avgusta t. l., zahteva tudi za trgovski stan dokaz usposobljenosti, bo za one učence, ki doslej niso zahtevali učnega spričevala od svojega gospodarja, kako nepriljivo, da se bodo hoteli samostojno etablirati. Gremij bo o tem obvestil pismeno vse gospodarje, ki imajo učence. Kakor vsako leto je tudi preteklo obrnil gramij vso pozornost na gremjalno šolo. Za njo je dala mestna občina letnega prispevka 1000 K. trgovinska in obrtna zbornica 300 K. Carinska filialka na tukajšnji glavnosti se je dosegla po mnogem trudu gremija, dasi je to na vse zadnje samo malenkost. Misel na povečanje skladischa na državni želesnicu v Sp. Šiški je gremij opustil, ker se je izvoz po gorenjski želesnicu zmanjšal vsled nove želesnice. K zborovanju, ki se je vršilo 24. in 25. maja na Dunaju in ki je prerezavalo vprašanje o spremembah postave za konsumna društva in pridobitna zadruge, je gremij postal samo obširno poročilo in statistične podatke o konsumnih društvenih in pridobitnih zadrugeh v slovenskih deželah. Gremij pristopi centralnemu zastopstvu vseh trgovcev in trgovskih društev na Dunaju po vzoru zvezne industrijev, agrarcev in delavstva. Prošnji "Merkurja," naj gremij deluje na to, da bi vse javne in privatne trgovske šole poklicale k sklepnim skušnjam tudi praktične trgovce, da bi prišel v te šole bolj praktičen duh, se je odgovorilo, naj "Merkur" dela na uresničitev te ideje. Spomenico društva tvrdk s kolonialnim blagom na Dunaju glede sedanje ekspornote akademije v višjo trgovsko šolo z značajem vseučilišča je odstopilo načelstvo tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici s prošnjo, naj jo podpira. To poročilo se je odobrilo. Računski zaključek izkazuje za leto 1906 6500 K 47 h dohodkov in 6014 K 65 h stroškov. Med dohodki je posebej omeniti: obresti vrednostnih papirjev 1846 K 92 h, doklada članov za 1905 1420 K, knjižica Kranjske hranilnice 760 K 17 h, posojilo 1700 K med stroški pa: plača osobju 2606 K 60 h, šola 2124 K, 31. dec. 1906 v gotovini 485 K 82 h. Premoženjsko stanje izkazuje 51.116 kron 82 h, torej za 247 K manj od 1. 1905, kar je nastalo vsled padle vrednosti vrednostnih papirjev. Ker so pregledniki našli vse knjige in račune v redu, je bil od g. Goloba predlagani absolutorij načelstvu soglasno sprejet. Za skupni primanjkljaj 2300 kron se je določila doklada po 15 K na vseh 142 članov. Pri sledilečih volitvah so bili v razsodiški odbor izbrani izvoljeni: gg. Ivan Korenčan in Rohrman, ki sta po žrebu izstopila, za namestnike pa gg. Karel Seunig, Anton Škof (mesto umrlega Ivana Seuniga) in Fran Štupica. Pri slučajnostih se je sklenilo sledče: Trgovskemu društvu "Merkur" se dovoli 400 K podpore, tvrdkama Ivane Treo in Karoline Schiffer kot trgovinama s kurivom, se dovoli izstop iz gremija, ker se snuje obrtna zadružna za mesto Ljubljana, tvrdkam Deggenghi, Grassi in I. & St. Tauzher se pa ne dovoli, ker so pred vsem trgovine z lesom. Trg. društvo "Merkur" je prosilo gremij, naj deluje na to, da ne bodo nekateri člani imeli preveč učencev, pomočniški zbor gremija je pa želet, naj se določi v gremjalnih pravilih natančno število učajev. K večjemu naj bi bili trije. Ne ti dve želji je opomnil tajnik, da ima 50 članov učencev, 4 člani so jih imeli neopravičeno preveč. Načelstvo bo gledalo, da se to ne bo več dogajalo, sedanjih preveč-učencev se pa ne more vrči na cesto. Ko pride v veljavno novi obrtni red, se bo na izrednom občnem zboru razpravljalo glede učencev. G. dr. Blodig je pojasnil določilo o novem obrtnem redu glede učencev. Drugi predlog pomočniškega zboru je šel nato, da bi se odpiranje in zapiranje trgovin vršilo ob gotovih urah; za trgovine z jestvinami se želi za letni čas odpiranje ob 7. zjutraj, zapiranje ob 8. zvečer, po zimi ob 7. zjutraj in ob 7. zvečer, za vse druge trgovine pa za vse leto odpiranje ob poli 8. zjutraj in zapiranje ob 7. zvečer. Predlog občni zbor ni mogel ugoditi, ker je tako ureditev mogoče le potom dež. zakonika. K storiti sta gorovila Škerbinc, ki se je kot delegat pomočniškega zboru zavzemal za predlog in g. Kavčič, ki je stavil predlog, naj se gremij informira pri vseh svojih članih, kakšno stališče zavzemajo proti temu, da se spozna, ali je potreba večja učenstva delavškega časa ali ne. Ta predlog je bil sprejet. Prebral se je nato poziv gremija dujskih trgovcev, naj bi se ljubljanski tovarisi uveli zvišanju telefonskih pristojbin. Priloženi cirkular je obsegal razne načine, kako se lahko oškoduje

pačno upravo, ne da bi trgovec pri tem trpel kako škodo. Gremij odpolje na trgovinsko ministarstvo resolucijo, v kateri ne le da protestira proti zvišanju telefonskih pristojbin, ampak zahteva celo, da se morajo te znižati v pospešitev razvita prometa. Po isčrpjanem dnevnem redu se je g. načelnik zahvalil vsem udeležencem, zlasti pa gosp. dr. Blodigu za načinost pri zborovanju in je zaključil.

Popravek. V včerajnjih dnevnih vestih je v opazki pod črto pri tisku pomota izostal stavek, vsled česar je smisel pokvarjen. Opazka se ima glasiti: "Govorečim od Darwinu, Haecclu itd. so Štefetje okrog Slovencev" nekoč zamenjali fosilno živalico trilobita s pojmom "stregledit", in iz obči ustvarili besedo "trigledit", ki se torej lahko vzame za terminus technicus za "katoliškega učenjaka".

Novo društvo. Ustanovila se je "Splošna organizacija zdravnikov na Kranjskem v varstvu njihovih gospodarskih interesov".

Podčastniški tukajšnje garnizije prirede v ponedeljek, dne 18. t. m. v "kazinskom salonu" družbinski večer, združen z vojaškim certom. Začetek ob 8. uri.

"Narodna čitalnica" v Škofiji Lek priredi v društvem prostorj dne 17. sušča v proslavo Simona Gregorčiča ljudski koncert.

Gledališkega odzeka "Jesenčnega Šokola" priredi v nedeljo, dne 17. marca v dvorani gostilne pri "Jelenu" na Savi deveto predstavo. Uprizore se "Legjonarji".

Počitniški diktant prirede dne 19. marca na praznik sv. Jožefa v korist družbi sv. Cirila in Metoda v "Narodnem hotelu" v Postojni čarobno igro v 3. dejanjih: "Lumpacij Vagabund". Začetek ob pol 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri. Predpredajo vstopnic je prevzel drage volje gosp. G. Pičel, župan in predsednik Ciril Metodove podružnice.

Za opelklinami je umrl 51.-letni Franc Batistič v Ivanjem selu pri Cirknici. Padel je v kotel, v katerem se je kuhalo za prašiče.

Umrl je v Rakovniku pri Št. Rupertu na Dolenskem posestnik Michael Zupančič. Naj v miru počiva!

Iz Velike Loke pri Trebnjem. Vsakdo ve, kolikoga pomena za vsak kraj je gasilno društvo. — To so spoznali tudi naši možje. — Vkljub vsemu delovanju nasprotnikov in sovražnikov blagra občine, je sklical dne 10. t. m. na Veliki Loki "Ustanovni odbor prostovoljnega gasilnega društva" občni zbor glede izvolitve odbora. Zborovalo se je v gostilni g. Alojzija Šlapjaha na Veliki Loki. Volitev se je izvršila v najlepšem redu, ter so bili izvoljeni: za načelnika: gosp. Alojzij Šlapjah, veleposestnik in gostilničar na Veliki Loki; za podnačelnika: gosp. Ivan Klemenčič, posestnik iz Velike Loke; za blagajnika: gosp. Alojzij Gliha, posestnik iz Velike Loke; za tajnika: g. Alojzij Bukovec ml., trgovec na Veliki Loki; za odbornike: gosp. France Bizjak, posestnik iz Šovca, g. Ivan Bukovec, posestnik in gostilničar iz Mrzle luže, gosp. Alojzij Mežan, veleposestnik iz Korenike; za odbornikovo namestnika: g. Alojzij Bukovec star., veleposestnik iz Velike Loke in gosp. Anton Raznožnik, posestnik in gostilničar na Veliki Loki. Da se je to ustanovalo, se imamo zahvaliti g. Alojziju Glihi, posestniku na Veliki Loki, za kar mu srčna hvala! S ponosom poudarjam to izvolitev, pri kateri je velikega pomena to, da se je vodstvo tega prepotrebne društva izročilo možem naprednega duha, katerem je mar le blagor občine in okolice. Čestitamo na tej izvolitvi ter želimo, da bi društvo z ono energično voljo, s katero je bilo ustanovljeno, tudi napredovalo in v to — pomoži Bog!!!

Smrт pri delu. V premogkopu v Trbovljah je padla na rudarja France Smidčiča tolika plast premoga, da so ga mrtvega izvlekli na prost.

Nemška građalina v slovenskih rekah. Ptujška slovenska posojilnica je kupila na dražbi Kaiserjevih zemljijšč građalino Ptujška gora za 68.000 kron. Posojilnica je torej dobila građalino v svoje roke pod tako ugodnimi pogoji, namreč za 19.000 kron podcenilno vrednostjo.

Občinsko tajništvo opravlja

zupnik Ždolšek v Št. Jurju ob Taberni, sedaj, ko se vrši predpri-

prave za državno tajniku olajša posle, saj ne vse storiti, da ubežku tajniku olajša posle, saj ne smrdi to po Korččevem receptu o sestavljanju imenikov iz matrik? Teden bodo pa rekli: Hand weg von der Buttē!

V Gornjem gradu je umrl posestnik in gostilničar g. Josip Mikuš, odbornik tamkajšnje "Posojilnice." Pokojnik je bil v najstirih krogih, zlasti na stajerskem dobroznam. V njegovi hiši je bila več nego 15 let nastanjena "Citalnica," katere član v odbornik je bil pokojnik mnogo let. Pred leti, ko se je pričelo na predno gibanje v Gornji Savinski dolini, je bil Mikuš med tistimi redkimi možmi, ki se ni bil odkrit po kazati svoje napredno mišljenje, da je nato duhovščina jela ščuvati proti njegovim gostilnim, zlasti ker je bil v njegovih hiši vedno razpoložen "Slovenski Narod." Bodil pokojniku blag spomin!

"Mariborski Šokol" ima v ponedeljek, dne 25. sušča t. l. ob 5. uri popoldne v "Narodnem domu" ustanovni občni zbor s sledilec sporedom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. Slovenci, udeležite se polnoštivno ustanovnega občnega zabora novega "Šokola".

Saleška čitalnica v Šoštanju priredi na svojem odu velike dvorane hotela "Avstrija" na velikonočni ponedeljek popoldne ob 3. uri narodni igrokaz "Divji lovec" s petjem v štirih dejanjih. Za tem sledi bogati program proste zabave. Zvečer po odmoru plesni venci. Sodelujejo izborni igralci iz Maribora in šoštanska "Narodna godba" na lok. Ker prihajata v Šoštanj dva vlačka od običajnih strani popoldne ob 2. uri ter odhajata zvečer ob 7/4, je popoldanska predstava tako ugodna za slavno občinstvo od običajnih strani.

Za opelklinami je umrl 51-letni Franc Batistič v Ivanjem selu pri Cirknici. Padel je v kotel, v katerem se je kuhalo za prašiče.

Utonil je v Soči pri Dolgi jivji na Goriškem 26letni Josip Brane iz Gozda pri Kranjski gori. Hotel se je prepeljati čez vodo, a je vanjo padel.

Kap je zadela v Trstu 77-letno upokojenko Eleonoro Pa veš. Našli so jo v njenem stanovanju ležečo z obrazom na tleh.

Požar. Pri Barkovljah pri Trstu je pogorelo v torek okoli 8000 m² travnikov. Zažgala je iskra iz lokomotive.

Ustrelli se je vojak Ivan Sumrak iz Pulja v Trstu s službeno puško. Bi je takoj mrtev. Sumrak se je končal, ker se mu ni več ljubilo nositi vojaške skrnje.

Zeno je ustrelli. Pred tržaškim porotnikom se je vršila od ponedeljka do včeraj razprava proti 35letnemu Antonu Cillo iz Rabe, obdolženemu zločina uboja, izvršenega dne 16. novembra 1906 v Trstu na lastni ženi Amaliji roj. Pušič. Amalija in Anton Cillo sta bila ločena. Dne 16. novembra je Cillo želel videti otroka in je postal nekega dečka k ženi s prošnjo, naj mu ga pošlje. Ker ni hotela žena ustreziti tej njegovi želji, se je odpravil in šel sam v ulico delle Boccherie, kjer je stanovala žena. Čakal je na ulici, da je žena prišla tja z deklico Polli, ki je nosila malega sina Egidija. Cillo je stopil za njima. Dohitel je ženo ter deklico vzel otroka iz naročja. Žena se je obrnila k njemu in zahtevala, naj je da otroka nazaj. On pa tega ni hotel storiti. Amalija je vpila nad njim, naj je da otroka. Nato je potegnil iz žepa revolver ter ustrelil proti njej. Zgrudila se je na tla in tam obležala brez zavesti, on je pa dal otroka neki ženski ter zdriral naprej. Končno je bil ustavljen

selja, da dobri tatu. Potoma pa je spoznal, da se vozijo v drugo smer, nekam proti Parizu, in ko je pogledal natančneje, je spoznal tuk sebe tatu. Ob zori so prispevali v Pariz. Tam pa so tatu zapodili orožnika iz avtomobila, a sami so se peljali hitro dalje.

* **Kako Mađari agitirajo za mađarsko armado.** Te dni so poročali mađarski časopisi iz Szolnoka, da se je pri 68. polku ustrelil novinec Habrom, ker se ni mogel naučiti nemščine, in mu je neki podčastnik rekel, naj se ustreli, ako se ne more nemščine naučiti. Poslanci neodvisne stranke bodo baje stvar spravili pred državni zbor. Cela stvar pa je brezdvomno izmišljena, ker ravno 68. polk je izključno mađarski, pri katerem niti mlajši častniki ne znajo dosti nemško, a izmed podčastnikov — razen računskih — sta znala leta 1892. le dva narednika nemško. Danes pa je nemščine večnih najbrže še manj pri polku.

* **Velik škandal v Ameriki.** Nikolaj Rovero je obelodanil v havanskem časopisu "Diario", da je ameriško-španska vojska delo podkupljenih ameriških senatorjev. Iz dokumentov je razvidno, da je ameriški senat bil podkupljen od Estrada Palme leta 1897., naj se napove Španski vojna. Senatorji so dobili v obligacijah 185 milijonov, ki se izplačajo, kadar postane Kuba neodvisna. Leta 1899. je bil zopet sklenjen dogovor med Palmo in senatom za nadaljnih 230 milijonov. Nekateri senatorji so baje dobili po 5 milijonov za govore v prilog vojni.

* **114 let star.** V hiši 302 East Broadway v New Yorku je umrla gosda Fannie Schlachetova v starosti 114 let. Pokojnica je bila rojena predno je Geo. Washington prenehel biti predsednik. Rojena je bila v Budimpešti. Njen oče je živel 118 let in njena mati 101 let. Njena edina hči, katero je imenovala "baby", je umrla pred dvema leti v starosti 82 let. Pokojnica je prišla v Ameriko pred 15 leti. Edina njenega želja je bila, da bi daje časa živila, nego njen oče. Govorila je angleško povsem gladko.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 15 marca. Letčni cesarski manevri, katerih se udeležata tretji in peti voj, se bodo vršili na ozemlju med Ljubljano, Gorico in Celovcem. Na manevre pridejo cesar, nadvojvoda Fran Ferdinand in nadvojvoda Egon.

Dunaj 15. marca. Tukajšnji diplomatični krogi so tako vznemirjeni zaradi umora bulgarskega ministrskega predsednika. Sodijo, da se zgodi na Bolgarskem premembra sistema, kakor po smrti Stambulova.

Dunaj 15. marca. Včerajšnja baisse na tukajšnji borzi je danes končana in so se kurzi zopet dvigani.

Dunaj 15. marca. Stavka pekovskih pomočnikov je splošna, toda za občinstvo malo občutljiva, ker je dovolj kruha v zalogah in mojstri sami pečejo navadno pecivo.

Budimpešta 15. marca. Kossuth je imel v Szegledu govor o nagodbenih pogajanjih. Izjavil je, da je za čas po l. 1917. mogoče gospodarsko porazumljene med Ogrsko in Cislitvansko samo s pogojem, da postane Ogrska samostojno carinsko ozemlje.

Petrograd 15. marca. Davi ob 5 $\frac{1}{4}$ se je udrl strop dvorane, v kateri zboruje duma.

Zahvala.

Vodstvo "Slov. Matice" je blagovno poslati branemu društvu "Tabor" na Lesicah lepo število krasnih knjig v dar, za kar se imenujajo društvo tam potom hvaležno najopleje zahvaljuje.

Lesice, dne 13. marca 1907.

Odber.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 10. marca: Andrej Dragar, kurjač v. p. 68 let. Na zavrtih 1. Kap.

Dne 11. marca: Magdalena Krek, šivilja, 72 let, Krojaške ulice 4. Srčna hiba. — Ana Vaserhely, mestna uboga, 72 let, Karlovska cesta 7. Ulceria ventriculi et. intest.

Dne 13. marca: Ivan Dimc, delavec, 36 let, Radeckega cesta 11. Myelitis traumatis.

V deželini bolniči:

Dne 9. marca: Josip Alič, hlapec, 29 let, Nephritis acuta.

Dne 10. marca: Karol Žgajnar, delavec, 16 let, legar.

Dne 11. marca: Avgust Apolec, steklobrusec, 17 let, davica. — Stefaniča Vovk, sirota, 10 let, Jetika.

Dne 12. marca: Marija Oman, dekla, 24 let, Appenditis acuta.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 15. marca 1907.

Malošeni popis	Dunar	Blag
1/2% malika renta	98.85	99.05
1/2% srebrna renta	100.00	100.20
1/2% avstr. kronska renta	98.90	99.10
1/2% zlata	116.70	116.90
1/2% ogrska kronska renta	94.60	94.80
1/2% zlata	112.65	112.85
1/2% posojilo dež. Kranjske	98.50	99.50
1/2% posojilo mesta Spiljet	104.80	101.50
1/2% Zadar	99.85	100.85
1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99.65	100.55
1/2% češka dež. banka k. o.	99.75	100.75
1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99.30	99.75
1/2% pečt. kom. k. o. z 10% pr.	100--	100.80
1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	106.90	106.90
1/2% zast. pisma ogr. cent. hranilnice	100--	101--
1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100--	100.50
1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100--	100.20
1/2% češke ind. banke	100--	101--
1/2% prior. lok. želez. Trst. Poreč	99.90	100.50
1/2% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	306.80	307.80
1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	99.60	100.00

Delnice.		
trećice od 1. 1860/4	162.25	154.25
od 1. 1864	265--	287--
Mađarske	199.75	20.75
zem. kred. i. emisije	269.50	279.50
II.	273--	283--
ogrsk. hip. banke	249--	259--
srbačke a frs. 100-- turške	97--	106--
Basilička srečna	183.50	184.50
Kreditne	21.80	23.80
češkos.	492--	448--
Krakovske	80--	90--
Ljubljanske	92--	101--
Avt. rdeč. kršč.	56--	61.70
Ogr.	45.75	47.75
Rudolfove	26.75	28.75
Saintc.	58--	60--
Dunajske kom.	84.50	90.50
	490--	500--

južne železnice	144.50	145.50
Državne železnice	671--	672--
Avt.-ogrsk. banke dež.	1775	1785--
Vztr. kreditne banke	678.50	679.50
Ogrske	80--	80--
Premogokop v Mostu (Brčin)	735--	737--
Alpinske montane	602.10	608.10
Praskie žel. ind. dr.	2566--	2576--
Elma-Muranyi	569.55	569.55
Trbovljenske prom. društve	972.50	973.50
avstr. orodne tevtr. društve	543--	546--
Češke sladkorne društve	157--	158--
Vozna.	11.96	11.40
	19.12	19.15
kr. franki	23.62	23.60
kr. marka	24.10	24.15
koruna	117.80	118--
litr. kamnike	95.35	96.55
litr. žel.	2.53	2.54
litr. žel. s	4.94	5--

2/2 tne cene v Budimpešti.	11.40	11.40
Dne 16. marca 1907.	11.40	11.40
Ternáin.	19.12	19.15
Pšenica na april	50 kg K	2.53
" oktober	50 "	2.86
" april	50 "	2.71
Koruna	50 "	5.24
maj	50 "	5.24
julij	50 "	5.33
Oras	50 "	7.65
2/2 tne cene v		
2/2 tne cene v		

Meteorologično poročilo.

Vsična nad morjem 06:2 Srednji zračni tlak 736.0 mm

name	Stanje opazovanja	Temp. v m	Temp. v °C	Vetrovi	Nebo
14. 9. zv.	730.7	12	sr. szahod	oblačno	
15. 7. zv.	734.3	-2.9	sred. svzh	oblačno	
2. pop.	736.1	5.4	sr. svzh	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura: -1.4° normalne: 3.3°. Padavina v mm 0.3. Po noči okoli 10. ure je padlo nekoliko snega.

Vloge na knjizice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vloge po 4% %. Rentni davek plača banka sama.

Delniška glavnica M 2.000.000.

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odpadlikom.

Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu,

diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjizice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vloge po 4% %. Rentni davek plača banka sama.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

12-31

Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu,

diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjizice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vloge po 4% %. Rentni davek plača banka sama.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

12-